

Tednik

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva za Podravje

Štev. 1

Ptuj, dne 12. januarja 1962

CENA 20 PIN

Letnik XV.

Industrija in kmetijstvo vodilni panogi tudi v obdobju 1962 - 1965

Z obravnavo perspektivnega plana gospodarskega in družbenega razvoja občine Ptuj v času od 1961. - 1965. leta na razsiritjem plenumu SZDL za občino Ptuj 29. decembra 1961 so bile potrjene osnove sestavljenega perspektivnega plana za navedeno obdobje in priznane kot pravilne. S tem plenumom je tudi začela v očki Ptuj razprava o samem planu v organizacijah SZDL in v vsej javnosti z namenom, da dobri plan v svoji osnovi javno potrditev in morebitne dopolnitve, predloge in koristne pobjude občavn.

Plenum je tolmačil osnovne značilnosti in temeljne smotre perspektivnega plana načelnik oddelka za finančne pri Občinskem ljudskem odboru Ptuj tov. Anton Puri v sledenjem:

OBDOBJE 1961-1965 V NOVIH OKOLIČINAH

Ko začenjam razpravo o občinskem petletnem planu za obdobje 1961-1965, se moramo predvsem zavedati, da se nahajamo v precej drugačnih okoličinah, v bistveno drugačnih notranjih odnosih, kakor smo se nahajali pri sprejemanju gospodarskih in družbenih načrtov za pretekla razdoblja. Razvoj komunalnega sistema in mehanizem socialistične demokracije sta dosegla tako stopnjo, da se javljata občinski ljudski odbor, kakor tudi Socialistična zveza delovnega ljudstva v povsem sprememjeni, kvalitetni novi vlogi.

Občinski ljudski odbor se vse bolj spreminja od izključnega organa oblasti na svojem območju v vodilnega organa v komuni z novo koordinativno vlogo. Komuna ima zdaj dejansko že svojo jasno fizičnomo, po zadnjih sklepih v zvezi s sistemom delitve pa še stabilnejšo materialno bazo. Komuna ni zgolj ljudski odbor, ampak je živ organizem, prepletet z notranjimi družbenimi odnosami in vzajemne odvisnosti raznih faktorjev v komuni.

SZDL SESTAVNI DEL DRUŽBENEGA UPRAV- LJANJA

Socialistična zveza delovnega ljudstva ni več klasična politična organizacija, marveč sestavni del mehanizma družbenega samoupravljanja. Zato postaja vedno bolj tribuna za boj mnjen s socialističnimi pozicijami o vseh problemih, ki se porajajo v družbenem in ekonomskem življenju. To pomeni, da SZDL ne sme biti samo prenašalec politike in činitelj, ki pojasnjuje določeno politiko, marveč tudi činitelj, ki to politiko oblikuje in jo formira od komune do federacije.

Spremenjeni notranji odnosi socialističnih faktorjev v komuni ter izrazitejše in natančnejše razmjejene funkcije znatno komune objektivno in nujno odrejajo tudi planiranju in družbenemu planu občine povsem drugega vlogo in vsebine.

Planiranje v komuni se ne sezdi, od prepisovanja in sumiranja planov podjetij niti od popisa individualnih želja in konceptij posameznih gospodarskih činiteljev v komuni. Planiranje v sedanjih pogojih ni več administrativna analitična dejavnost. Planiranje postaja vse bolj vseplosna družbeno politična aktivnost vseh socialističnih činiteljev-faktorjev v komuni. Družbeni plan je torej končni odraz te družbeno-politične aktivnosti pri postavljanju konceptov in iskanju najboljših rešitev za razvoj gospodarske in komunalne dejavnosti, za izboljšanje življenjskih in delovnih pogojev prebivalstva.

PLAN KOMUNE - STVA-REN PROGRAM GOSPO- DARSKE GRADITVE

Nalogi plana federacije je predvsem vključiti notranje proorce v gospodarskem razvoju medtem ko je plan komune pre-

težno konkreten program gospodarske graditve. Zato bo treba v planih komune predvsem podprtiti tiste elemente, ki bodo vzpodbudili vse sile v komuni k čim večji produktivnosti dela, kar največje povečanje narodnega dohodka s pomočjo najbolj racionalne uporabe lastnih sil in sredstev ter s povezovanjem teh sredstev s sredstvi širše družbenega skupnosti. Tako bi bilo mogoče s povečanjem povprečne produktivnosti dela prebivalstva dosegiti večji dohodek komune, hitreje razvijati proizvodnjalne sile, hitreje razvijati družbeni standard in izboljšati življenjske pogoje prebivalstva v občini.

NAŠ GOSPODARSKI RAZVOJ ODVISEN OD RAZNIH FAKTORJEV

Z občinskim perspektivnim planom morajo biti torej pravilno določeni v okviru splošnih gospodarskih smernic mesto in cilji gospodarskega razvoja komune pa je odvisen v glavnem od naslednjih činiteljev:

od dosežene stopnje razvilitosti proizvodnjalnih sil in obstoječe strukture gospodarstva;

od splošne gospodarske politike v planiranem obdobju;

od regionalnih pogojev razvoja;

od prirodnih pogojev in lokalnih potreb.

Osnovni koncept razvoja naj izhaja iz analize vseh teh činiteljev. V osnovnem konceptu razvoja pa je potrebno jasno določiti **glavno smer razvoja** in tej glavnih smeri podrediti vsa druga vprašanja in probleme. Na določitev osnovne smeri razvoja komune ne smejo vplivati razni okoliški, lokalni ali špekulativni elementi, ki se naslanjajo na trenutne pomanjkljivosti sistema gospodarjenja, na izoliranost in avtonomni lastni razvoj, mavec se je pri določanju osnovnih smeri razvoja komune treba nasloniti na bistvo sistema delitve dohodka, ki ga bomo nenehno izpopolnjevali.

NAKAZANA SMER RAZVOJA IN MOBILIZIRANJE LOKALNIH ČINITELJEV

Perspektivni plan komune naj nakaže samo smeri razvoja, ampak mora tudi s svojimi smernicami mobilizirati vse lokalne činitelje, ki lahko pri-

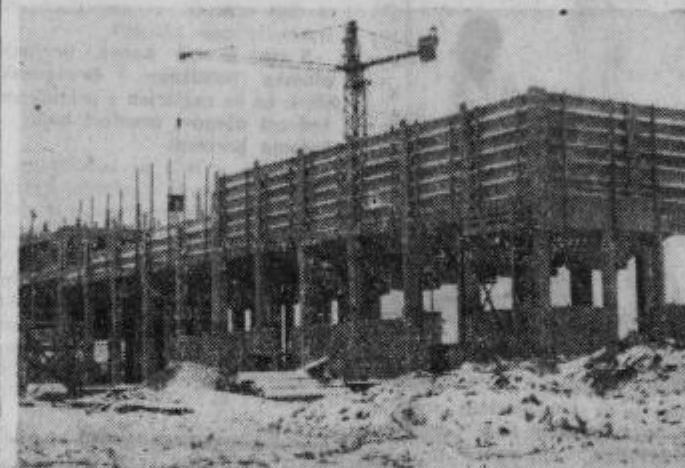
pomorejo k čim uspešnejšemu razvoju. Predvsem je treba izkoristiti obstoječa sredstva in kadre in sele nato računati na zunanjih sredstvih.

V tej zvezi poudarja osnutek občinskega perspektivnega plana, da je posebno vlogo krajevnim odborom in organom stanovanjskih skupnosti. Tudi krajevne in stanovanjske skupnosti bodo sprejeli svoje programe perspektivnega razvoja ožjega krajevnega območja, s katerimi bodo obogatili vsebino, obenem pa konkretizirale postavljene cilje in naloge perspektivnega družbenega plana komune.

Ugotovili smo, da je gospodarski razvoj komune odvisen

do skupnega narodnega dohodka zmanjšal od 42 odst. na 38 odst. Ta kolčinski skok v industriji in kakovostni preskok v proizvodnji na bazi družbenih lastnina proizvodnjalnih sredstev je odločilno vplival tudi na spremembo socialne strukture prebivalstva.

V preteklem desetletnem razdoblju se je v ptujski občini zelo okreplil družbeni sektor gospodarstva, na katerega je v letu 1950 odpadle le 50 odst. družbenega brutto proizvoda, medtem, ko je v letu 1960 ustvaril že 82 odst. vsega družbenega bruto proizvoda. Iz tega je razvidno, da je gospodarski potencial privavnega sektora gospodarstva v nenehnem, postopnem opadanju, zato je predvideno, da bo ob koncu tega petletnega plana odpadel nanj le še okrog 10 odst. narodnega dohodka.

TOVARNA MOČNIH KRMIL NA TURNIŠČU V GRADNJI
Posnetek: J. Prešeren

od več činiteljev. Zato je prav, če v kratkem analiziramo vsej nekatere. Poglejmo najprej, kakšen je načrt start, kako stopnjo razvilitosti proizvodnjalnih sil smo že dosegli in kakšna je obstoječa struktura gospodarstva.

PTUJSKA KOMUNA V DVEH OBDOBJIH

Za razvoj gospodarstva na področju ptujske komune sta v povojnem času značilni dve obdobji. Do leta 1954 je še vedno prevladovala kmetijska proizvodnja, ki je ustvarila 42 odst. skupnega narodnega dohodka. V letu 1955 pa se je na prvo mesto povzpela mlada – večinoma po vojni zgrajena industrija, ki je že v tem istem letu dosegla milijarde dinarjev, to je 53 odst. skupnega narodnega dohodka, medtem ko se je delež narodnega dohodka iz kmetijstva odložen za naslednje razdoblje.

SKUPNI NARODNI DOHODEK MOČNO POVEČAN

Zaradi intenzivnega razvoja gospodarstva v preteklem obdobju se je močno povečal skupni narodni dohodek. Narodni do-

drugo značilno obdobje se je uspešno zaključilo v letu 1960, ko je bila na glavnih gospodarskih področjih eno leto pred rokom – dosežena tista ravna proizvodnja, ki je bila predvidena po petletnem planu za leto 1961. Planirani obseg proizvodnje in storitev ni bil dosežen le v kovinski industriji in metalurgiji barvastih kovin ter v gradbeništvu, ker so bila predvidena investicijska vlaganja odložena za naslednje razdoblje.

SKUPNI NARODNI DOHODEK MOČNO POVEČAN

Zaradi intenzivnega razvoja gospodarstva v preteklem obdobju se je močno povečal skupni narodni dohodek. Narodni do-

drugo značilno obdobje se je uspešno zaključilo v letu 1960, ko je bila na glavnih gospodarskih področjih eno leto pred rokom – dosežena tista ravna proizvodnja, ki je bila predvidena po petletnem planu za leto 1961. Planirani obseg proizvodnje in storitev ni bil dosežen le v kovinski industriji in metalurgiji barvastih kovin ter v gradbeništvu, ker so bila predvidena investicijska vlaganja odložena za naslednje razdoblje.

V kmetijskem kombinatu je zavojeno na vseh vrsto žav, kar neugodno vpliva na njihov nadaljnji razvoj. Opaziti je še vedno, da so starši v mnogih primerih tisti, ki hote ali nehote zavirajo razvoj svojih otrok, to pa predvsem s tem, da jim ne dovoljujejo udejstvovanja v organizacijah in družtvih, prav tako v organizaciji ljudske mladine. Taka gledanja so za mladi rod škodljiva in je potrebno staršem pravilno prikazati naloge in dejavnost organizacije ljudske mladine, da ne bodo ovirali svojim otrokom dela v organizaciji.

V kmetijskem kombinatu je zavojeno na vseh vrsto žav, kar neugodno vpliva na njihov nadaljnji razvoj. Opaziti je še vedno, da so starši v mnogih primerih tisti, ki hote ali nehote zavirajo razvoj svojih otrok, to pa predvsem s tem, da jim ne dovoljujejo udejstvovanja v organizacijah in družtvih, prav tako v organizaciji ljudske mladine. Taka gledanja so za mladi rod škodljiva in je potrebno staršem pravilno prikazati naloge in dejavnost organizacije ljudske mladine, da ne bodo ovirali svojim otrokom dela v organizaciji.

Za reševanje vseh nakazanih problemov, in za uspešno delo, bo potrebno

hodek na enega prebivalstva se je povečal od 88 tisoč dinarjev v letu 1956 na 177 tisoč dinarjev v letu 1960, to je za 100 odst. Uspehi hitrega gospodarskega razvoja so pomembnejši še zaradi tega, ker so plod vztajnih naporov vseh delovnih ljudi predvsem po subjektivnih sil, to je ZK, SZDL, delavskih svetov in sindikatov, ki so s svojim vplivom pripomogli k boljšemu izkoriscenju obstoječih proizvodnih zmogljivosti in racionalnejšemu in ekonomičnejšemu poslovanju.

V preteklem desetletnem razdoblju se je v ptujski občini zelo okreplil družbeni sektor gospodarstva, na katerega je v letu 1950 odpadle le 50 odst. družbenega brutto proizvoda, medtem, ko je v letu 1960 ustvaril že 82 odst. vsega družbenega bruto proizvoda. Iz tega je razvidno, da je gospodarski potencial privavnega sektora gospodarstva v nenehnem, postopnem opadanju, zato je predvideno, da bo ob koncu tega petletnega plana odpadel nanj le še okrog 10 odst. narodnega dohodka.

IZ MANJ RAZVITE KOMUNE V MOČNO RAZVITO

Klub velikemu napredku in hitremu gospodarskemu razvoju, ki je bil dosegzen v preteklih desetih letih, spada ptujska občina, ki je vedno med področja z razmeroma enostavno strukturo gospodarskih dejavnosti in v vrsto manj razviten komun. Zato osnutek perspektivnega plana gospodarskega razvoja občine Ptuj opravljeno povdarda, da je razvoj gospodarske osnova razvoja ostalih dejavnosti, kar pomeni, da bo razvoj družbenega standarda odvisen od materialne proizvodnje. Zaradi tega so v prvih letih perspektivnega plana za razdoblje 1961-65 predvidena močnejša investicijska vlaganja v gospodarstvo v naslednjih letih pa večja vlaganja v razvoj objektov družbenega standarda.

Komentar

Ali bo Novo leto prineslo že na samem početku novih pobud za zmanjšanje mednarodne napetosti in utrditev miru? Če sodimo po poslanicah in izjavah, ki so jih dali vodilni državniki na pragu 1. 1962, potem bi se lahko pomirili. Na drugi strani smo prav te dni doživeli tudi nekaj dogodkov, ki nam sami potrjujejo, da napetost se ni popustila.

Razgovor v Moskvi

Na samo Novo leto je ameriški veleposlanik Thompson obiskal sovjetskega zunanjega ministra Gromika in se z njim deljil časa menil o odnosih Vzhod-Zahod. Nato je sledil ponoven sestanek v posvetovanju ameriškega diplomata z britanskim, francoskim in zahodnonemškim veleposlanikom. O svojih razgovorih je Thompson podrobno poročal tudi svoji vladni.

Kaže, da se je ihta okrog Berlina, posebno potem, ko so vzhodnonemške oblasti zgradile »kitajski zid« med obema deloma mestna in tako preprečile več ali manj po zahodnih agentih organizirane pogebe vzhodnonemške mladine na Zahod, polegla. Sovjetske oblasti so prepustile nadzorstvo nad prehode vzhodnonemški policiji, navzlic protestom v Bonnu.

Na Zahodu so se s tem nekako pomirili. Washingtonski krogi menjajo, da sovjetska vlada sedaj ne bo več vztrajala pri reviziji berlinskega statuta in da bo s tem omogočila bližanje po diplomatskih kanalih. Tako bo ameriška diplomacija tudi laže pridobila Francijo in Zah. Nemčijo za pogajanje z Moskvo o berlinskem vprašanju v ugodnejšem ozračju, kaže pa je bilo lani.

Drugo vprašanje je, če bo predsednik de Gaulle vztrjal pri svojem mnenju, da se glede Berlina nimajo kaj pomeniti.

Dva upora

Silvestrsko razpoloženje so izkoristili prevrtni elementi za to, da bi razrušili tamkajšnjo oblast. Medtem ko so to skušali v Libanonu doseči reakcijski, prozadnjasko usmerjeni elementi z zunanjim pomočem, je šlo v orientni Portugalske za tiste na-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Mladina ormoške občine in njeni letošnji načrti

prav tako so si uredili prostore tudi nekateri drugi aktivni. Veliko stvilo mladih je vključeno v najrazličnejše dejavnosti in društva. Največ jih je v kulturno-prosvetnih društvih, telesno-vzgojnih, strelskeh in drugih, ki mladini nudijo dovolj zabave in razvedritve. V teh društvih so mladi med najaktivnejšimi, vendar pa ni prave povezave med vodstvi društiv in organizacijami mladine na vseh. Vso delo bi po mnenju več diskutanov moralo biti koordinirano, da bodo dosegeni še večji uspehi ter da se odpravijo nežupljivi pojavi, ki so ob organizaciji najrazličnejših prav tako so si uredili prostore tudi nekateri drugi aktivni. Veliko stvilo mladih je vključeno v najrazličnejše dejavnosti in društva. Največ jih je v kulturno-prosvetnih društvih, telesno-vzgojnih, strelskeh in drugih, ki mladini nudijo dovolj zabave in razvedritve. V teh društvih so mladi med najaktivnejšimi, vendar pa ni prave povezave med vodstvi društiv in organizacijami mladine na vseh. Vso delo bi po mnenju več diskutanov moralo biti koordinirano, da bodo dosegeni še večji uspehi ter da se odpravijo nežupljivi pojavi, ki so ob organizaciji najrazličnejših

prav tako so si uredili prostore tudi nekateri drugi aktivni. Veliko stvilo mladih je vključeno v najrazličnejše dejavnosti in društva. Največ jih je v kulturno-prosvetnih društvih, telesno-vzgojnih, strelskeh in drugih, ki mladini nudijo dovolj zabave in razvedritve. V teh društvih so mladi med najaktivnejšimi, vendar pa ni prave povezave med vodstvi društiv in organizacijami mladine na vseh. Vso delo bi po mnenju več diskutanov moralo biti koordinirano, da bodo dosegeni še večji uspehi ter da se odpravijo nežupljivi pojavi, ki

Zgledu kolektiva TGA Kidričovo naj stedijo še drugi!

Ob koncu leta 1961 sta se Občinski sindikalni svet in upravni odbor Delavskega kluba sindikatov Ptuj, obrnili s pismom na vse delovne kolektive v občini Ptuj, s prošnjo, da v okviru svojih možnosti prispevajo denarni sredstva v sklad Delavskega kluba sindikatov. Vsa zbrana sredstva se bodo iz tega sklopa porabili za nabavo nove sodobne klubsko opreme, nadaljnjo ureditev prostorov in nabavo tehničnih učil za Sindikalno politično šolo, ki deluje v prostorih kluba.

Med prvimi se je odvajal delovni kolektiv Tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričovo, ki je dodelil skladu na razpoligo za nabavo klubsko opreme, 225 tisoč dinarjev. Tega zelo pomembnega deleža so se zelo razveselili vsi delavci v ptujskih delovnih kolektivih, ki toplo pozdravljajo te veliko razumovanje iz tovarne

Kidričovo. V tem vidijo delavci ptujskih delovnih kolektivov zagotovilo, da bo delovni kolektiv TGA Kidričovo, tudi v bodoče z največjim razumevanjem pomagal v reševanju vseh skupnih problemov naše komune, s katerimi se delovni ljudje občine Ptuj srečujejo na raznovrstnih področjih.

Zgledu TGA Kidričovo se je pripravil delovni kolektiv Pekarna mlini »Vinko Reš« Ptuj, ki je dodelil skladu 15.000 dinarjev. Tudi v ostalih kolektivih o tem vprašanju že razpravljajo na sejih delovskih svetov.

Pripomniti je potrebno, da bo potreben najmanj milijon dinarjev, da se prostori Delavskega kluba sindikatov uredijo in da postanejo prijeten kotiček domačnosti, razvedrila in spodbuda k vsebinsko bogatejšemu koščenju prostega časa. V prostorih kluba se bodo v bodoče raz-

vijale raznovrstne oblike izobraževanja, kulturno просветne dejavnosti in razvedrila za vse naše delavce.

Ob sodobnejši ureditvi klubskih prostorov, ki je predvidena v prvi polovici letosnjega leta, je istočasno predvideno sprejetje novega pravilnika o poslovanju

F. B.

Trgovsko podjetje

»SLOVENSKA GORICE«

v Ptiju

prodaja po sklepku delavskega sveta

2 tovorna avtomobil TAM Pionir, 3-tonška, v brezhibnem stanju

po zelo ugodnih pogojih. — Interesenti naj si ogledajo vozili pri podjetju v delovnem času.

Zakaj so makadamske ceste tako slabe?

Veliko se govorji o slabih cestah, in se več kritizira, ker si nas cestarje lahko vsakdo privošči kolikor mu ljubo, upravičeno in tudi neupravičeno.

Drži, da se o izboljšanju cest več govorji, kakor stori, vendar, ali si lahko mislimo dobro, makadamsko cesto ob takšnem prometu? Iz prakse lahko trdim, da je makadamska cesta lahko danes vsaj do neke mere dobra, potem pa dva dni dež in razvalina je tu. V tem primeru ne zadene krivda nas cestarjev, ampak prevelika obremenitev ceste z motornimi vozili.

Primerjamo število motornih vozil pred petnajstimi leti in danes, ali je potem še potreben komentar? Tudi finančna sredstva za vzdrževanje cest niso v skladu s porastom števila motornih vozil, da ne govorimo o mehanizaciji za vzdrževanje makadamskih cestišč.

Ali smo dobili v zadnjih desetletjih kakšno novo mehanizacijo za makadamsko vzdrževanje? Imamo orodje od pametivek, krampa, lopata, grebljico in grablje, s tem pa res ni mogoče tako obremenjeni cest več sodobno vzdrževati.

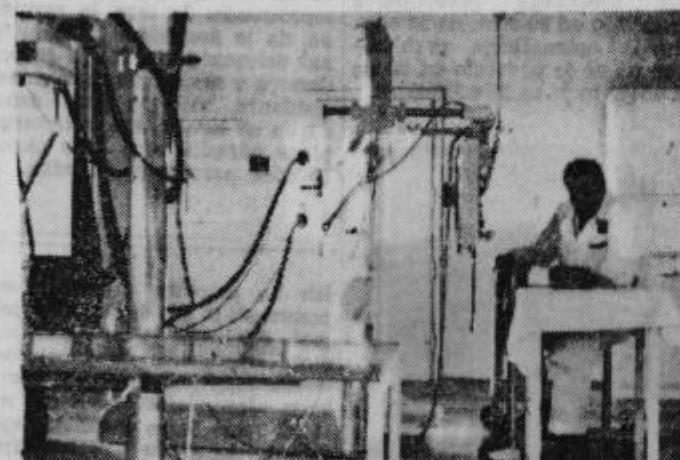
Nimam namena kritizirati, želim le to poudariti, da so že vse ostale gospodarske panege, kmetijstvo, gozdarstvo in gradbeništvo, davno doble moderne, mehanizirane pripomocke, le mi cestarji še nismo pogrunitali stroje za vzdrževanje makadamskih cestišč. Ostali smo le pri starem.

Danes težko dobiš dobrega cestarja v zaposlitve, ker raje gre vsak dan na delo v tovarno, kjer ni izpostavljen vsem vremenskim prilikam in tudi delo v tovarnah je mehanizirano, torej manj naporno.

Potrjujem, da je tu in tam krivda posameznega cestarja, da je njegov odsek slab, »sama jama« ob cesti pa gromoz travu prerašča, vendar so takšni primeri tako redki, da jih lahko naši šefi pretejejo na prste ene same roke. V bodoče pa še bo to odpadilo, ker bo z reorganizacijo cestne službe z novim letom rešeno tudi to vprašanje. Upajmo vsaj. Plača po učinku.

Naštevati slabosti in vrline nas cestarjev, ne bo rešilo tega problema, vemo le to, da so makadamske ceste pretežno le za vprežna vozila, za motorni promet pa bodo morale biti v bližnji bodočnosti ceste modernizirane, ali pa mehanizirati način vzdrževanja makadamskih cestišč.

V. K.

DR. ANDREJ LUŠICKI PRI NOVEM RENTGENU

Ponedeljek, 15. januarja 1962 bo ponoseni za ptujsko bolnišnico in za združeno službo v ptujski občini nov ponemben datum glede na začetek dela nove specjalistične internistične ambulante z vsemi potrebnimi oddelki.

S tem danem začnejo v bolnišnici v Ptaju s specjalističnimi pregledi, ki jih je prej opravil Zdravstveni dom v Ptaju. Sedaj bo mogoče dosegati specijalistične pregledi po najkrajši poti. Za to delo je novoustanovljena specijalistična ambulanta v celoti usposobljena tako glede na zdravničke specialiste in na instrumente oddelka.

Specijalistična ambulanta je zasedla desno stran pritličja interne oddelka bolnišnice in je tako dostopna strankam, ne da bi motile katerikoli oddelek bolnišnice. Po mnjenju predstojnikinja in-

terne oddelka dr. Andreja Lušickega je specijalistična ambulanta v bolnišnici Ptuj dragocena pridobiljev, ki zelo pocenjuje zdravljence bolnikov ter ga tudi znatno skrašuje.

Po hitro opravljenih pregledih in preiskavah je mogoče postaviti odgovarjajoči diagozno in začeti s pravilnim zdravljenjem. Velikega pomena za občino Ptuj je nov velik, 4 ventilni rentgen domača proizvodnje v Nišu, ki je sposoben tudi za globinsko slikanje. Za TBC bolnišnico v Ormožu je ta rentgen velike pridobiljev, saj razbremeni rentgen v Ormožu, kamor je bilo potrebno prej pošiljati na pregled paciente iz Ptuja in vseh predelov ptujske občine. Revnatej bolnišnica Ormož tov. dr. Krajnc, ki vodi TBC dispoziter v Ptaju, je zato zadovoljna da lahko sedaj po tiski kratki poti pomaga svojim pacientom.

V. J.

VESTI IZ ORMOŽA

V občini Ormož je v razpravi predlog družbenega plana za naslednje petletno obdobje. Uvod v razpravo je bil plenum občinskega odbora SZDL. Na plenumu so postavke predloga plana skrbno obravnavali ter predlagali spremem-

be, kakor jih narekuje naš vsestranski razvoj. Poudarjeno je bilo, da je potrebno plan prikroviti prilikam na osnovi izkušenj iz prejšnjega obdobja. Prelimenovali bi ga naj v program, ki naj

biti bil prilagojen vsakemu kraju posebej.

Po obstoječem trendu je v pogledu investicij težišče izven gospodarstva; prav v tem pogledu je največ obravnavanje na sestrščih, ki jih sklicuje SZDL na področnih centrih v občini.

Občinski ljudski odbor Ormož je pred kratkim sprejel investicijski program graditve vodovoda za Ormož in bližnjo okolico. Preskrba z vodo je eden najbolj perenih problemov kraja glede na večjo gradnjo stanovanj in drugih objektov. Izdelavo podrobnih načrtov so poveli podjetje »Komuna«-projekti v Mariboru. Po idejnem projektu bi zajeli vodo za vodovod v Mihovicih, rezervoar pa bi bil na Hajndu. Dolžine glavnega cevovoda in razdelilnega omrežja bi znašala okrog 6 km. Ugodnejša lokacija zajeta vode bi bila vzhodno od Ormoža, vendar preprečuje to namenovana gradnja sladkorne tovarne. Stroški bodo znašali okrog 198 milijonov dinarjev. Investicijo pa bi vložili v naslednjem petletnem obdobju.

V. J.

Odkar imajo dvorano, živahno delo organizacij in društev

Gerečja vas na Dravskem polju je bila v lanskem letu uvrščena med tiste vasi v občini Ptuj, ki so postavile družabnost na prvo mesto. Z družbenimi močmi so lani dogradili v sredini vasi gasilski dom z veliko dvorano. V njej se sedaj radi zbirajo na vabilo vseh organizacij in društev, ko se je potrebno pomeniti o raznih problemih in proslavitati ali drugi praznik.

V soboto, 6. januarja 1962, so se v tej dvorani zbrali gasilci. Na občini zbor je prišlo 70 članov in več članic. Kot gostje so prišli: predsedniki Občinske gasilske zveze Ptuj Marjan Berlič in funkcionari društva Hajdina in Hajdoše. Prišel je tudi zastopnik LM iz Ptuja. Zbor je bil kratke in jedinstvene.

Predsednik društva Martin Drenšek in povejnik Mirko Zupančič ter drugi funkcionarji so v poročilih prikazali zadovoljivo stanje društva po zlasti prizadetih članov in članic, zlasti mladih tekmovalev. Društvo je tudi pobudnik družabnosti v vasi in sodeluje s SZDL. Vljudno prosimo, da naše pismo objavite.

Učenci 7. razreda osnovne šole Destrček

sednik Občinske gasilske zveze Marjan Berlič je pohvalil aktivnost in vztrajnost PGD Gerečja vas in je tudi odgovoril na predlage odbora za bodoče delo. Glede na izredno marljivost društva bo to dobilo nov gasilski avto. Njihov sedanjan avto Ford je menjena na najstarejši, nerabno vozilo v občini, zato je bil sprejet predlog, da ga bodo v podjetju Surovin v Ptuj spremnili z godbo v slovo do veterana, ki je preživel svojo živiljenjsko dobo in tudi v celoti doslužil.

Za GD Gerečja vas je značilno, da je sporedno s skrbjo za nov dom, za počitno varnost, za proslavo 50-letnice društva in 20-letnico ljudske vstave, mislila tudi na tekmovanje desetih mladićev in jih pripravila na tekmovanje. V okraju in občini štejejo to društvo glede na dosežene uspehe, tekmovalne uspehe, na splošno aktivnost na vseh področjih ter glede na načrte za bodoče delo med načeljajočim društva. Društvo je tudi pobudnik družabnosti v vasi in sodeluje s SZDL.

Predstojnik društva Martin Drenšek in povejnik Mirko Zupančič ter drugi funkcionarji so v poročilih prikazali zadovoljivo stanje društva po zlasti prizadetih članov in članic, zlasti mladih tekmovalev. Društvo je tudi pobudnik družabnosti v vasi in sodeluje s SZDL. Vljudno prosimo, da naše pismo objavite.

Učenci 7. razreda osnovne šole Destrček

Prejeli smo pismo vašega sestnika iz Alžirije. Želimo, da pismo objavite.

DRAGI TOVARIŠ UREDNIK

Prejeli smo pismo vašega sestnika iz Alžirije. Želimo, da pismo objavite.

DRAGI PRIJATELJI

Vaše darilo sem v redu sprejel. Zahvaljujem se Vam iz vsega srca, ki ne bo nikoli pozabilo pomoci jugoslovanskih otrok. Bodite preprizani jugoslovanski prijatelji, bodite preprizani in vedete, da imate in da boste imeli v nas resnične prijatelje in tovariše v svobodni in neodvisni Alžiriji.

Vaš prijatelj:

Arabek B. Slámen

Republika Tunizija

Vljudno prosimo, da naše pismo objavite.

Učenci 7. razreda osnovne šole Destrček

Prejeli smo pismo vašega sestnika iz Alžirije. Želimo, da pismo objavite.

V LOVSKI SOBI V GRAJSKI RESTAVRACIJI V PTUJU RAD POSEDI VSAK GOST

Na Turnišču že marca montaža strojev

V skladu z našim prespektivnim nim družbenim planom, ki predvideva v prihodnosti hiter vzpon kmetijske proizvodnje, gradimo tudi v Sloveniji več objektov za napred kmetijstvo, med njimi več tovarn močnih krmil. Ena teh bo stala na Turnišču pri Ptaju. Sredstva za njeno graditev sta prisotni tudi inozemski strokovniki.

Razumljivo je, da bo ta tovarna močno mehanizirana. Cela tovarna se upravlja z enega samega komandnega mesta, tako da so v neposredni proizvodnji zaposleni samo 3 delavci. Vsega skupaj bo v podjetju zaposlenih komaj 15 do 20 delavcev. Zato bo ta objekt izredno visoko produktiven, saj bo pri tako majhnem številu delovne sile letni brutni proizvod znašal okrog 350 milijonov dinarjev (celotna investicija bo veljala približno 350 milijonov). Tovarna na Turnišču, ki bo zlagala z močnimi krmili predvsem okoliške perutninarske farme, bo na uro izdelala okrog 5000 kg močnih krmil, na leto pa blizu 17.000 ton.

Ce bodo dela napredovala po predvidenih planih, bo že junija še tovarna v poskusno obratovanje, prihodnje leto pa bo začela normalno obratovati. S tem novim objektom se bo močno povečal družbeni brutni produkt v ptujski občini, naša kmetijstvo pa bo dobilo enega najusodnejših proizvodnih obratov. I. P.

VAŽNO OBVESTILO

CENJENE VLAGATELJE,

ti posedujejo hranilne knjižice Komunalne banke Ptuj, da je bivše Mestne hranilnice Ptuj, Zadržalne hranilnice in pojavnilice Ptuj in Ormož, ter lokalne knjižice izdanja Narodne banke podružnice Ptuj.

Obveščamo,

da bomo pričeli s 15. januarjem pripisovati obresti za leto 1961 k obstoječim hranilnim vlogam. Vse hranilne vloge gor, navedenih denarnih zavodov se vodijo sedaj pri podpisani Komunalni banki v Ptaju.

Za vpis je potrebno predložiti hranilno knjižico.

Cenjene vlagatelje s področja občine Ormož obveščamo, da im na njihovo željo lahko vpis obresti tudi Narodna banka, podružnica Ormož, ki nam nudi v tem svojo pomoč.

Za leto 1961 bomo vpisali v hranilne knjižice naših vlagateljev preko 10 milijonov dinarjev obresti

Število vlagateljev stalno narašča! Pri naši banki vodimo hranilne vloge za 7950 vlagateljev.

Vrednost hranilnih vlog 236 milijonov dinarjev. Porast v letu 1961 za 18 odst.

V imenu 10.500 članov sindikata na zboru v Ljubljani

V festivalki dvorani v Ljubljani je bil 5. januarja t.i. V. občni zbor republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, ki se ga je v imenu 408.000 članov slovenskih sindikatov udeležilo 385 izvoljenih delegatov iz vseh krajev Slovenije. Občnemu zboru je prisostvovalo tudi veliko število najvidnejših družbeno-političnih delavcev Slovenije, med njimi tudi sekretar CK ZKS Miha Marinko.

Poročilo o dvoletnem delu in bodočih družbeno-političnih nalogah sindikatov Slovenije je postal predsednik Stane Kavčič. Po poročju pa se je razvila izredno pestrata in vsebinsko bogata razprava. Občni zbor je izvolil nov 97 članski republiški svet ZSS in 7 članski nadzorni odbor. Za predsednika RS ZSS je bil ponovno izvoljen Stane Kavčič, za podpredsednika sta bila izvoljena Jože Borštnar in Leopold Krešev, za tajtike pa France Borštnik.

Iz občine Ptuj je bil za člana republiškega sveta ZSS ponovno izvoljen Jože Segula, predsednik Občinskega sindikalnega sveta Ptuj. Sledkete ptujske komune so na petem občnem zboru začeli v imenu 10.500 članov sindikata delegati: Jože Segula, Feliks Bagar, Jože Križancič, Elizabeta Korošec in Viktor Prelog. Ob njihovi vrnitvi s petega občnega zборa je naše uredništvo zeprošilo deležne, naj za naše bralce neka povede o svojih včasih in najvažnejših nalogah sindikalnih organizacij.

JOŽE KRIŽANCIC, predsednik

Menim, da v vsem tem mora rasti tovarstvo. V praksi se nam dogaja, da smo se začeli opredeljevati na tovarisce in gospode, če že ne celo na delavce in gospode. To prihaja ravno sedaj najbolj do izraza, ko se v proizvodnji in upravljanju vedno bolj bližujemo in trudimo, da bi bili vsi sorazmerno enaki nosilci odgovornosti pri graditvi socializma. Čeprav rabimo gospoda in gospa samo ob nazivjanju, je vseeno najlepše, najpomenitejše in najbolj človeško: bodimo si v naši socialistični družbi delovni tovariši neglede na to, na katerem in kako odgovornem delovnem mestu kdo dela.

FELIKS BAGAR, tajnik Občinskega sindikalnega sveta Ptuj

skega sindikalnega sveta Ptuj: »Z najlepšimi včasi in bogatimi napetki smo se vrnili na naša delovna mesta s petega občnega zboru slovenskih sindikatov. Pred nami so sedaj odgovorne naloge, ki nam jih je zastavil občni zbor.

Med prvimi je tako seznamimo z vsebino in zaključku občnega zboru slehernega našega člana sindikata in protivajalca v komuni. Sindikalne podružnice morajo te naloge sprejeti kot svoje ter se bodo morale akti no bočiti za urešnjevanje misli, želja in zaključkov petega občnega zboru. Občni zbor je opozoril na včas, napak, pomembnosti in pojave birokratizma v podjetjih. Z aktivnim političnim delom vsega člana sindikalnih podružnic bomo lahko napake odstranili, preprečili vse birokratizme pojave in razvili najboljši boj v sleherni sindikalni podružnici za cimvečjo demokratičnost in vseče uveljavljanje organov delavskega samoupravljanja.

Z politično aktivnostjo sindikalnih podružnic se naj zagotovi v slehernem kolektivu, da bodo menija protivajalcev upoštevana, ustanovitve naj se tako odnosi v podjetjih, ki bodo zagotovili svobodno izražanje mnjen, uveljavljanje našrednih stališč in predlogov za boljšo poslovanje in gospodarjenje. Sindikalne podružnice naj bodo na čelu boje za zdruge in imenitev odroves v naših kolektivih in na čelu boje za oblikovanje novjega lika socialističnega preizvajalca in upravljalca.

Pred nami so tudi zelo odgovorne naloge pred sprejetjem nove ustanove. Z osnutkom ustanove moramo seznaviti slehernega našega protivajalca. Vsakemu pa moramo tudi omogočiti da ho izraziti svoja mnenja stališča in dončnitive k predlogu nove ustanove.

Na občnem zboru je bilo tudi mnogo govora o problemih stanovanjske izgradnje. Mislim da bomo morali tudi v ptujski komuni v bodoči pri nadaljnji gradnji stanovanj včas misliti na preizvajalca.

Na občnem zboru je bilo tudi mnogo govora o problemih stanovanjske izgradnje. Mislim da bomo morali tudi v ptujski komuni v bodoči pri nadaljnji gradnji stanovanj včas misliti na preizvajalca.

TUDI NA HAJDINI

nov gasilski dom

Na občnem zboru Gasilskega društva Hajdini 30. decembra 1961. je bila med vsemi ugotovitvami najznačilnejša ta, da se z graditvijo gasilskih domov in dvorov v večjih naseljih v občini Ptui ne cesuje samo vprašanje v zvezi z opravno gasilskih društav, ampak vprašanja družbenosti in raznih oblik družbenih dejavnosti v okviru. Na željo vsega prebivalstva se v odborih aktivnih društav in organizacijah hajdino v državnem društvenem prostoru. Kjer se potem odbori skupno s prebivalstvom lotijo dela, je uspeh zagotavljen.

Tako so naprevili na Hajdini in so tudi uspeli. Od februarja do decembra 1961. so zgradili dom z lepo dvorano in drugimi potrebnimi prostori. Dom stoji zraven zgrade Kmetijskega kombinata Ptui na Hajdini. Zbor je izrekel priznanja in pohvale vsem, ki so kakorkoli pomagali da je bil dom v tako kratkem času zgre-

jalce z nizjimi osebnimi dohodki. Potrebno bo graditi stanovanja, ki bodo dostopna našim delavskim družinam z nizjimi osebnimi dohodki, torej družbam, ki že ne celo na delavce in gospode. To prihaja ravno sedaj najbolj do izraza, ko se v proizvodnji in upravljanju vedno bolj bližujemo in trudimo, da bi bili vsi sorazmerno enaki nosilci odgovornosti pri graditvi socializma.

Čeprav rabimo gospoda in gospa samo ob nazivjanju, je vseeno najlepše, najpomenitejše in najbolj človeško: bodimo si v naši socialistični družbi delovni tovariši neglede na to, na katerem in kako odgovornem delovnem mestu kdo dela.

ELIZABETA KOROSEC, pred-

sednica delavskega sveta Tekstilne tovarne in barvarne Ptuj: »S petega občnega zboru RS ZSS prinašam vsem članom sindikata na območju ptujske komune naj-

lepše želje in pozdrave. Name je najbolji vplivalo na občnem zboru poročilo predsednika Staneta Kavčiča, dalje besede sekretarja CK ZKS Miha Marinka in podpredsednika CS ZSJ Pasko Romaca ter izredno pestra in živahna razprava, ki se je razvila po poročilu.

Tako pestre in živahne bi morale biti razprave v vseh naših kolektivih. Ljudje bi morali sproščeno in svobodno povedati, svoja emocije, stališča, predlogje in opozarjati na napake ter slabosti, kot na tem občnem zboru. Še z večjo smehostjo bo potreboval razvijati delavsko samoupravljanje v vlogu protivajalcev in zagotoviti,

da v bodoči se bodo odločile le dve ali tri osebe, temveč vsi člani delovnega kolektiva. Občni zbor je dal bogate smernice za delo naših delovnih kolektivov, predvsem pa na področju delitve dohodka in uveljavljanje novega gospodarskega sistema, glede družbenih vlog in naših sindikator ter o vesti drugih važnih vprašanj. Najvažnejše je, da je bilo v vsaki besedi posvečena misel človeku protivajalcu, upravitelju in njegovi vlogi v delovnem kolektivu ter v komuni.«

Preganjanje ljudstva in obračun z njegovim zadnjim krvnikom

ŽIDOVSKI IZGONI

Zidovska mrzota se je širila iz Francije naprej v Nemčijo, Zadeli so se hudi pokoli. Okoli 80 zidovskih občin pa so izgnali iz nemških dežel. Kar jih je ostalo, so moreli nositi posebno oblike in klobuke. Na oblike so morali prepeti rumene trakove Zene so se zagrinali s svim pajčolatom. Smeli so le trgovati in posojati denar. V 13. stoletju so se pokoli znotra začeli po pridigah fanatičnega franciškana Ivana Kapistrana, od leta 1452 do 1455.

V Anglijo so prišli Židi v 9. stoletju. V času Viljema Osvajalca se je stevilo Židov zelo povečalo. Židovji su v blagostanju. V času kriziških vojn se je sovraštvo do Židov preneslo tudi v Anglijo in zeceli so jih preganjati.

V Poljski in Litvi jim je šlo sprva dobro, posebno za cesarja Kazimirja III. Sem so pribezali mnogi židovski begunci iz Nemčije in Švico po letu 1348. Naslednik Kazimirja III. je židovski privilegi ukinil.

V Rusiji so Židi preganjali v 15. stoletju, iz Madžarske so jih izgnali v 16. stoletju v Italiji so se počutili do papeža Inocenca III. kar dobro. Z latenskim križicilom se jim je leta 1215 življenje poslabšalo. V 15. stoletju

so fanatični franciškani podigali tudi v Italiji sovraštvo do Židov.

MED ŠPANSKO INKVIZICIJO

Strasna je bila sprva memba za Žide v Španiji, ku se desilo zapustiti Mauri. Spose su bili Židi se na visokih položajih v državni upravi, v finančni službi in mnogo je bilo zdrojnikov. Leta 1391 so začeli Španske Židovje so si rešili le listi ki so iz deželne pobegnili in tisti ki so prestopili v katoliško vero. Španska krščanska inkvizicija pa v 15. stoletju ni smatrala vernikov židovskega rodu za iskrene kristjane in so se začeli Židovski pokoli.

V Portugalski so živeli Židi sicer mimo in obremenovali so jih visoki davki. Janes II. portugalski kralj je leta 1492 zecel s oritskim židovskim preganjanjem. Šele v 16. stoletju se je celo v mrzja med starimi kristiani in novimi židovnimi občenci na Pirnejskem otoku.

ZIDI V NOVEM VEKU

Do 16. stoletja je bilo največ Židov v Nemčiji, Italiji in v Poljski. Manj Židov kakor v Evropi je živel v azijskih deželah, v Arabiji, Perziji, Afganistanu, v Indiji in na Kitajskem. V Indiji omenjajo vira Žide že v 5. stoletju. Nekaj židovskih občin je bilo tudi na Kitajskem, kjer so se nečeli z obdelavo kovinskih predmetov. V severni Afriki so Židi živel v precej zacetavljeni, največ jih je bilo v Alžiriji. Tunisi in Maorci v Alžiriji so jih osvobodili Francuzi leta 1850. Leta 1870 so dobili francosko državljanstvo.

MUSLIMANI NISO PREGANJALI ŽIDOV

Ugoden položaj so imeli v Turčiji, kamor so pribezali židovski begunci iz Evrope. Doživeli pa so tudi tu robarske napade ki so jih pripravili razni paši. Vendar mošmedanci niso fanatično postopali z židovskimi verniki. Židi so živel samostojno kulturno in versko življenje. V 17. stoletju so v Carigradu sezidal kar 44 sinagog pa tudi v drugih mestih so jih živali, kakor v Smirni, Damasku in Ospu.

Zaradi milega postopka z Židi, so v Turčiji pribezali beguncij od drugod. Iz Poljske so se naselili v Palestini, e živel so v veliki revščini.

SOCIALNA GIBANJA V EVROPI SO PRIPOMOGLA K OSVOBODITVI ŽIDOV

Narodni prepotod v Evropi, mesočinske revolucije in razvoj znanosti je začrtal pot tudi cionističnemu občetu Koscine sovraštva do Židov pa so bilo še globoko zakorenjeno v nezdovskem prebivalstvu. Proti židovskemu tisku je nastopila v Italiji se v 17. stoletju inkvizicija. Po zdrživosti Italije v 19. stoletju, so Židi dobili italijansko državljanstvo, državne službe in zastopnike v parlamentu.

V Franciji so v 16. stoletju sprejeli židovske begunce iz Portugalske. Proti sredini 18. stoletja so francoski Židi dosegli enakočasnost s francoskimi državljanji.

V Belgiji so dobili Židi državljanstvo na koncu 18. stoletja. V Angliji so leta 1723 dobili pravico do nepremčin in 19. stoletju pa zastopnike v parlamentu. V osvobojeni Nizozemski so leta 1603 sprejeli židovske begunce iz Portugalske. Državljanke omenjajo se iz leta 1814. V Dansku so, prehodeli leta 1600, že v 18. stoletju so dobili pravice v kolonijah, da bi jim vse tehnični dozski koristili ne pa jim bili v strahu pred uničenjem človeštva in njegovih dobrin. V.J.

IZ VIDMA

PREDAVANJE »POTOVANJE PO SOVJETSKI ZVEZI«

Kot sta izjavila, so njuni živiljenjski spomeniki ljudje, za katere sta delala, zgradbe, ki jih je Franc Vauda pomagal graditi kot zidarski zidar v raznih mestih Jugoslavije in vsa priznanja ljudem, ki so se enako težko, enako odločno in vztrajno prebjegali skozi življenje in so po svojih najboljih močeh skrbeli za svoje otroke, da bi jim bilo lažje in lepše kot je bilo njim. Vesela sta, da sta doživela velike družbine spremembe v naši domovini in v svetu in da so urešnje tudi njene mnoge želje in sanje.

Kaj bi govorila o vsem, kar je za nama, sta dejala, »ko pa človek rad pozabi, kar je bilo težkega in se rad spominja le lepih in svetih dni.« Rad se Franc Vauda spomni svojega očeta in matere, svojega brata Martina in Antona in vse svoje živiljenjske poti, enako živiljenju v zakonski skupnosti postopoma proslavljala v krogu svojih najbljih Franc in Kresencija. Vauda tako preposto in skromno kot je bilo njuno živiljenje v 50 letih zakonske skupnosti.

Imenovana sta s svojimi doživetji in živiljenjskimi uspehi vrstnika tistega dela slovenskega ljudstva, slovenskih težakov, ofrov in majevarjev, za delo vedno potrebnih, pri pravicah pa v letih do osvoboditve vedno zadnjih ljudi, ki so klubj neštetim težavam ostali v živiljenju kot skala v sredini razdvajanja potoka ob močnem zaupanju, da bo prišel čas, ko si bodo ljudje enaki po pravicah in ko bo delavška zastava mirno plapala po

naši domovini in po svetu. Ob tem njunem jubileju naj jima veljajo iskrene čestitke vseh, ki se veselijo njune slovesnosti.

Kot sta izjavila, so njuni živiljenjski spomeniki ljudje, za katere sta delala, zgradbe, ki jih je Franc Vauda pomagal graditi kot zidarski zidar v raznih mestih Jugoslavije in vsa priznanja ljudem, ki so se enako težko, enako odločno in vztrajno prebjegali skozi življenje in so po svojih najboljih močeh skrbeli za svoje otroke, da bi jim bilo lažje in lepše kot je bilo njim. Vesela sta, da sta doživela velike družbine spremembe v naši domovini in v svetu in da so urešnje tudi njene mnoge želje in sanje.

»Kaj bi govorila o vsem, kar je za nama, sta dejala, »ko pa človek rad pozabi, kar je bilo težkega in se rad spominja le lepih in svetih dni.« Rad se Franc Vauda spomni svojega očeta in matere, svojega brata Martina in Antona in vse svoje živiljenjske poti, enako živiljenju v zakonski skupnosti postopoma proslavljala v krogu svojih najbljih Franc in Kresencija. Vauda tako preposto in skromno kot je bilo njuno živiljenje v 50 letih zakonske skupnosti.

AKTIV LJUDSKE MLADINE ZOPET AKTIVEN

Aktiv Ljudske mladine v Vidmu aktivno izpoljuje svoje naloge, ki si jih je postavil na letni konferenci. Ob dnevu republike je pripravil lepo proslavo, nato pa se družabni večer, ki se ga je poleg mladine udeležilo tudi ostalo prebivalstvo. Skupaj s KUD je aktiv priredil uspešno dramsko predstavo v treh dejanjih »Prežitki« in z njo gostoval v sosednjih krajih. Ob silvestrovjanju je aktiv pripravil skupno s KUD zabavni večer, ki ga je prebral toplo sprejelo.

V. R.

Zopet potres

V četrtek zjutraj ob 6.30 so v Sarajevu čutili močan potresni sunek. Zelo močan potres pa je zjutraj prizadel tudi Mostar. Poročajo, da je bil potresni sunek v Mostaru celo močnejši od tistega, ki je prizadel Makarsko.

Dopisujte v TEDNIK

upravni in gradbeni odbor Gasilskega

SEDEM LEPIH KNJIG

je poslala Prešernova družba v koncu leta 1961 svojim članom. Te knjige so:

PRESERNOV KOLEDAR ZA LETO 1962

VLADIMIR KAVČIČ:

SREČA PRIHAJA SAMA

B. TRAVEN: UPOR

OBEŠENCEV

DR. MAKS ŠNUDERL: NAS DRŽAVLJAN

DR. FRANCE BUČAR: POT NAPREDKA

IVAN ŠPOLAR: ZA KRMILOM

DR. A. PONENEC: ŽIVAL-

SKI SVET IV. DEL

Prvih pet knjig je poslala vsem svojim članom, drugi dve pa se vsem, ki so ju doplačali. Celotna zbirka (sedem knjig) pa je stala 600 din.

KOLEDAR vsebuje poleg na-vadnih dela pomembne sestavke, ki so jih napisali Miha Manki, Marija Vilfanova, slovenski književniki Miško Kranjec, Fran Albreht, France Bevk, Fran S. Finžgar, A. Gradnik, Anton Ingolič, Mle Klopčič, Juš Kozaček, Lojze Krakar, dr. B. Kreft, Danilo Lokar, Janez Menart, Ksaver Meško, Mira Mihelič, Boris Pahor, Alojz Rebula, Tome Šelikar. Splošno poljudni del obsega članke o atomski energiji, elektrarnah na spodnjem Dravi, o pravnem položaju žensk v modernih državah in nekaj potopisnih sestavkov ter poljudno znanstvenih spisov.

Praktičen del koledarja pa obsega pregled mer in užitki, valut, vzorec vsakdanjih računov, nekaj podatkov o snoveh, o komunikacijah, cestno-prometnih pravilih, prometne znake, pregled o poslovanju z denarjem, napotke o vrednosti kuriv, nekaj o elek-

triški, o radiju, gramofonu in televizorju, o gnojenju rastlin, zatiranju skodljivcev, o škopivih, o fotografiji, gradbenih delih in gradbenem materialu ter reklamni del. Prav gotovo bo vsakdo našel v koledarju več stvari, ki jih rabi v vsakdanjem življenu.

Vladimirja Kavčiča Sreča ne prihaja sama je roman, katerega dogajanje je osredotočeno v Poljanski dolini v času med obema svetovnima vojnami in govoru o človeku, ki se otepa z revščino in ki ob okupaciji zaide v sovražnike vrste, pa ob prvem spopadu z borgi NOB konča svoje življenje. Realističen opis življenja »vaškega čudaka« je dejansko opis predvojnih razmer na slovenski vasi.

B. Travnov Upor obešencev je znani roman iz južne Amerike, ki govorji o težkem boju, ki ga bijejo izkorisčani sloji južnoameriškega podeželja proti izko-

riščanju, rasnemu zapostavljanju in revščini. Prevod je oskrbel Božidar Pahor.

Dr. Maksa Šnuderla Naš državljan je knjiga, po kateri bo koristno segel res vsak naš državljan. Pisec je v njej obdelal osebne in politične pravice državljanov, pravice, ki samoprovajajo, pravice, ki izvirajo iz delovnega razmerja, socialnega zavarovanja itd., skratka, vsak državljan se bo v vsakršnem vsakdanjem problemu s pomočjo lahko orientiral o svojih pravicah, ki mu jih zagotavlja naša pozitivna zakonodaja, pa tudi o dolžnostih, ki jih ima do skupnosti in domovine.

Dr. Franceta Bučarja Pot napredka je pogovor o gospodarstvu. Obravnava ta vprašanja, kakor jih srečujemo v vsakdanjem življenu, »o čemer vsak dan razpravljamo«. Vsak bo, kdo bo prebral do konca, pritrđil, da je bila vredna branja.

Ivana Spoljarja Za krmilom je koristna knjiga napotkov vsem šoferjem-amaterjem. Opredelitev z mnogimi risbami bodo to knjigo radi često studirali vsi, ki bi radi svojo vozilo koristno uporabljali čim dalje časa in z čim manjšimi stroški.

Dr. Polenec nadaljuje v knjigi Živalski svet svoj vsakoletni opis živalskega sveta. Letošnja knjiga vsebuje srečanja z vodnimi živalmi. To nikakor ni opis živali, kakor ga poznamo iz starih, slabih šolskih učbenikov. Ko začneš brati to knjigo, ne moreš več prenehati, dokler nisi na koncu.

Knjžni dar Prešernove družbe za leto 1961 je dragoceno koristno, vsakdanje uporabno darilo vsakemu našemu človeku. Vrhuta je tako poceni, da ne moremo mimo ugotovitev: koristno je biti član Prešernove družbe!

Struga Studenčnice tudi v najhujšem mrazu ne zamrzne

Izobraževanje na Gomili

Za člane turističnega društva na Gomili in za člane SZDL je bil seminar dne 29. in 30. decembra 1961 na Gomili. Redni obiskovalcev je bilo od 34–40. Seminarje trajal od 9–12. ure in od 14–18. ure.

Predsednik TD Gomile Horvat Ivan je predaval o sadjarstvu, tajnik TD Gomile Hole Franjo je tolmačil tujke in kratici in govoril o turističnih perspektivah.

Lepo predavanje je pripravil domaći zdravnik iz Juršinc dr. Rado Komadina, prav takšno pa je bilo tudi predavanje šefa živinorejskega v Veterinarskega zavoda Ptuj tov. Vrečka Vladimira. Tov. Vrečko se je par dni poprej vrnil potovanju po Združenih državah Amerike in je uvo-

doma poslušalcem poročal o svojih vtiših z onstran službe. Drugi del predavanja o živinoreji in živinodržavni službi pri nas doma je že bolj koristil poslušalcem — kmetovalcem in kmečkim gospodinjam, saj je bilo ob diskusiji stavljeno mnogo vprašanj, na nje pa odgovori.

Mladi učitelj na osmletki v Juršincih tov. Težak Ivan bo tudi kot predavatelj ostal v spominu vsem, ki so ga res pazljivo poslušali. Vzgoja človeka od rojstva pa do njegove dozorele dobe, ter odnosa človeka do družbe pač ne bi kdorkoli tako lepo po domače podal kot učitelj Ivan Težak.

Sef K. U. Tomaž tov. Kukol Janku se je tudi obnesel kot predavatelj in so udeleženci disci-

pilnirano poslušali njegovo predavanje o vlogah in nalogah krajevnih odborov.

Turistično društvo Gomila se je z organizacijo SZDL dogovorilo, da bo 28. januarja 1962 tak dolopilni seminar še v prosvetni dvorani v Juršincih. Od 8.–10. ure dopoldne bo predavanje o kmetijstvu, od 10.–11. ure o domačem in tujem turizmu, o turističnih perspektivah, itd. Za to pre-

davanje je naprošen profesor tov. Jože Maučec iz Ptuja. Tov. prof. Jože Maučec bo sodelovanjem Mariborske turistične zveze Maribor od 11.–12. ure še nudil zvočno turistično kinopredstavo. Od 12.–13. ure pa bo sledila še druga kinopredstava o varnosti v prometu.

Dne 31. decembra 1961 je bilo na Gomili turistično silvestrovjanje. Večja hiša je bila nabito polno. Silvestrovjanje so se udeležili tečajniki seminarja, ter člani TD Gomile.

Tako se je nov poizkus upora proti osovraženi diktaturi izjalo-

Se en motiv iz Zetaj

Velika nedelja

Gasilsko društvo Velika Nedelja je opravilo 7. t. m. svoj redni letni občni zbor.

Po splošni ugotovitvi na zboru, je bilo delo v društvu v preteklem obdobju res aktiven. Društvo je nastopilo na treh požarih, ima lepo urejen dom, vestno čuvano in osehranovano geslsko orodje in motorico in vedno pripravljen ga-

silski avto. Nedostaja le cevi.

Društvo bo letos razpolagalo z zneskom 500.000 dinarjev, da bo lahko krilo najnujnejše potrebe. Ocenjeno bo mladinsko in žensko desetino. Steje 30 članov, ki se zavedajo svojih dolžnosti.

Za predsednika odbora je bil izvoljen Franc Krabonja.

KA

Naš komentar

(Nadaljevanje s 1. strani)

predne sile, ki ne morejo več mirno prenašati Salazarjeve samovolje.

Skupina članov libanonske populistične stranke je skušala zavzeti obrambno ministrstvo in rezidenco predsednika republike Šehaba. Toda zadeva se je zavzlost končala. Na ladji, s katero so hoteli pozneje pobegniti, je policija odčrila precej dokaznega gradiva. Ves libanonski in arabski tisk piše, da so nitke upora vodile v London Nekomu — komu, ni težko uganiti — ni prav, da se je Libanon pod vodstvom sedanjega predsednika odločil za neutralno politiko, naklonjeno arabskemu nacionalizmu. Taka politika namreč pomeni konec kolonialnega spletka.

V portugalskem mestu Beja pa je skupina kakih 80 vojakov in civilistov, v glavnem iz delavskega predmesta Lizbone, napadla garnizijo z namenom, da jo zavzame in da spodbudi prebivalstvo tudi drugi drug na splošen upor. Žal ta akcija ni uspela. Vodja zatrotnikov je bil takoj ob pričetku hudo ranjen. Del čaščnikov v garniziji se je prebil in takoj zahteval nemč. Uporniki so se zaradi novih moči z hoka morali razbretati, hudo ranjeni voditelj pa je nadel v roke Salazarjeve policije. Rač je do upora prišlo tudi drugod.

V Moskvi v glavnem predlagajo, naj bi obe deželi, ki ju »bremeni preteklost«, normalizirali ednose, ki že doslej niso slabi. Opazirajo tudi, da zahodno zaveznikov — kar zadeva Zah. Nemčijo — ne temelji na iskrenosti, saj se zahodni partnerji boje nemške konkurenčne na tržišču.

V Moskvi v glavnem predlagajo, naj bi obe deželi, ki ju »bremeni preteklost«, normalizirali ednose,

ki že doslej niso slabi. Opazirajo tudi, da zahodno zaveznikov — kar zadeva Zah. Nemčijo —

ne temelji na iskrenosti, saj se zahodni partnerji boje nemške konkurenčne na tržišču.

V Moskvi očitno merijo na ne-soglasja in »tih vojno« med zahodnimi zavezniki. Zato na Zahodu tudi toliko prahu. Za zahodnonemške gospodarstvenike pa je brez dvoma predlog o zboljšanju gospodarskih stikov primamljiv. Cemu si tudi ne bi zagotovili tržišču na sovjetski trg?

Iz programa RTV Ljubljana

NEDELJA, 14. JANUARIA
6.00–6.30 Hote, hote, lantje vstajajo! — vmes ob 6.05–6.10 Porocila in dnevni koledar. 6.30–6.35 Napotki za turiste. 6.35 Polke v izvedbi majhnih zabavnih ansamblov. 6.45 Slovenske koratnice igra Pihalni orkester LM. 7.00 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 7.15–8.00 Vesti zvoki — vmes ob 7.30–7.35 Radijski koledar in predvite dneva. 8.00 Mladinska radijska igra — A. Milne–M. Stanovnik: Tri povesti o medvedu Piju. 8.50 V glasbeni sobi R. Schumannova. 9.00 Porocila. 9.05 Z zabavno glaso v novi teden. 9.45 Pavel Šivic: Po skladbi. 10.00 Še povnute, tovaristi... 10.30 Koncert in opera. 11.30 Nedežnska reportaža. 11.50 Mandoline in godala. 12.00 Porocila. 12.05 Naši posnisci čestitajo in pozdravljajo — I. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Za našo vas. 14.30 Anton Švab: Zlata kangrica. 14.15 Naši posnisci čestitajo in pozdravljajo — II. 15.00 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 15.30 Dva stavbni melodijs. 16.00 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 16.30 Naši posnisci čestitajo in pozdravljajo — III. 17.00 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 17.30 Radijski koledar. 17.45 Solisti in solistice. 18.00 Porocila in dnevni koledar. 6.00–6.10 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 6.30–6.45 Radijski koledar. 6.45 Radijski koncert simfonije in oper. 7.00–7.15 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in radijski koledar. 8.00 Porocila. 12.25 Melodije ob 12.25. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi, predvite dneva in objava dnevnega sporeda. 13.15 Radijski koledar. 13.30 Radijski koncert simfonije in oper. 14.00 Porocila. 14.15 Radijski koledar. 14.30 Radijski koncert simfonije in oper. 14.45 Radijski koledar. 15.00 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 15.15 Radijski koledar. 15.30 Radijski koncert simfonije in oper. 15.45 Radijski koledar. 16.00 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 16.15 Radijski koledar. 16.30 Radijski koncert simfonije in oper. 16.45 Radijski koledar. 17.00 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 17.15 Radijski koledar. 17.30 Radijski koncert simfonije in oper. 17.45 Radijski koledar. 18.00 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 18.15 Radijski koledar. 18.30 Radijski koncert simfonije in oper. 18.45 Radijski koledar. 19.00 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 19.15 Radijski koledar. 19.30 Radijski koncert simfonije in oper. 19.45 Radijski koledar. 20.00 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 20.15 Radijski koledar. 20.30 Radijski koncert simfonije in oper. 20.45 Radijski koledar. 21.00 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 21.15 Radijski koledar. 21.30 Radijski koncert simfonije in oper. 21.45 Radijski koledar. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 22.15 Radijski koledar. 22.30 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 22.45 Radijski koledar. 22.55 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 22.55 Radijski koledar. 23.00 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 23.00 Radijski koledar. 23.15 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 23.15 Radijski koledar. 23.30 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 23.30 Radijski koledar. 23.45 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 23.45 Radijski koledar. 23.55 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 23.55 Radijski koledar. 24.00 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 24.00 Radijski koledar. 24.15 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 24.15 Radijski koledar. 24.30 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 24.30 Radijski koledar. 24.45 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 24.45 Radijski koledar. 24.55 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 24.55 Radijski koledar. 25.00 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 25.00 Radijski koledar. 25.15 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava dnevnega sporeda. 25.15 Radijski koledar. 25.30 Napoved časa, poročila, vremenski napovedi in objava d

OBISKALA SVA LEPE kraje svoje mladosti

Lani je bila lepa, sončna jesen. Prijatelj, kraška korenina, in jaz, tolminski gorjan, oba Primorca, ki živiva že od konca prve svetovne vojne v Ptiju, im name je to malo mesto tako rekoč druga domovina, sva se nekega dne domenila, da obiščevo naše Slovensko Primorje, da pogledava kraje, kjer sva preživelja otroštvo in fantovstvo, da obnoviva spomine in da se pač malo razvedriva. V letih sva že oba, sva rekla, po glejva, dokler sva že kolikor tolko pri moči, kako je tam ob Šoči in po tolminske grapah, morada pozneje ne bo več priložnosti.

Torej vsak svojo sindikalno legitimacijo za znižano vojnino in nekaj jurčkov v žep in hajdi na pot! Prva postaja je bila Idrija, mesto, ki je imelo prvega socialističnega župana v bivši Avstriji, mesto prve slovenske realke, mesto s svojevrstnimi rudarskimi hišami z visokimi stolpi, ki so razmetane po pobočjih okrog kotline, mesto starih, dobrih rudarskih upokojencev, mesto gospodinj, ki znajo pripravljati okusne žlikrofe in kleklati lepe čipke. Ostala sva le nekaj ur, potem pa sva jo mahnila na Most na Soči in dalje po soški dolini do Nove Gorice. Na avtobusu sva po dolgih letih in desetletjih spet prisluhnula raznim narečjem od rovatskega do cerkijanskega, od tolminskega do goralskega. Kako so odmevali ti naglasi in besedne primerjave, kako so prijetno božali po zamrljih strunah, davne mladosti v najnjenih srceh!

Ko sva si tako bečno ogledala idrijske in tolminske hribe in grape ter soško dolino, sva se ustavila v Novi Gorici, kjer sva prenočila. Nujen namen je bil, da si natancuje ogledava okoliše Nove Gorice in si poštevajo primerno višino, od koder bi imela dober razgled. Ko sva drugo jutro vstala, so nama svetovali, naj se pad povzepava na eno od vzpetin: na Gabrijel ali na Skalnico. »Če hočeta na Skalnico, bosta morala pes. Vzpenjačo so demon-

tirali, ni je več, tudi avtobus vozil je čez Preval mimo Skalnice. Odločila sva se, da bova šla pes. Ko sva prispela do zadnjih solkanskih hiš, sva zagledala napis: Skalnica 682 m. No zdaj pa suknjič na roko in pot pod noge! Saj ni višoka ta Skalnica, ki ji pravijo tudi Sveta gora, in tu di dobra cesta pelje prav do vrha do cerkve in do gostišča, le strma je ovinkasta in trda. Primerjal sva mehke, položne poti po naših Slovenskih goricah s to trdo cesto, zlasti pa z bližnjicami, ki so še bolj strmo speljane med grmovjem in skalami med dvema cestnima ovinkoma. Domačini pravijo tem bližnjicam krajnjice. Res so krajnjice, ki pa bi jih priporočal le ljudem, ki imajo mlade mljice in dobre pljučne mehove. Sla sva torej s prijateljem in sopihala v kreber zdaj po cesti, zdaj po krajinici. Na vsekem ovniku se name je prikazovala Skalnica. Se eno uro, pa sva gori, sva rekla, potem še pol ure in še četr ure. Po najnižji računi naj bi prehodila teh sedem kilometrov v dveh urah, a preden sva despela na vrh, so minile tri ure. Res sva se med potjo tudi oddihovala in z zanimaljem gledala vojaške kaverne, usekane v skalo ob cesti. Pri tem sva obujala spomine na prvo svetovno vojno, ki sva jo kot vojaka presestvila cesarja Franca Jožefa oba polzkuša, čeprav ne na soški fronti. Vmes sva se ozdrala v dolino Soča, bistra hri planin, se vije od Kanala dol in se nese Gorica, dokaj počasnejša in bolj umirjena razlike boli na Široko ob robu Furlanije. Solkan se še skriva k hribom, vidijo pa se že obrisi Gorice in Nove Gorice. Le pogumno proti vrhu! Okrog enajstih sva po zadnji krajnjici, po strmih stopnicah, zaduhana, in oznjena stonila na neveliko planoto, na kateri stoji romarska cerkev s samostanom in restavracijo z nekaj prenočili. Za trud sva bila bogato poplašena. S Skalnico je res prelen razdel na

vso okolico. Strmo pod nama Soča z znamenitim solkanskim mostom, potem Nova Gorica in Stara Gorica onkrat čudne, nenačravne meje, ki so jo diplomati zarisali skozi predmestje, ki pušča Jugoslaviji le severno železniško postajo, hrib Kostanjevico s samostanom, kjer je živel znameniti slovenski jezikoslovec Stanislav Skrabec in nekaj skupin predmestnih hiš. Nekemu gospodarju je meja presekala zemljivo, tako da mu je ostala hiša v Jugoslaviji, stranišče pa, preprosta lesena hišica, ki si jo je bil postavil na vrtu, v Italiji. V daljavi se širi proti morju Furlanska ravnina, domovina dobrodušnih Furlanov, ki so bili Slovencem že oddavna in so že danes dobro soščje. Majhen narod je to, še manjši kot slovenski, ki se že celo stoletje bori za avtonomijo, pa je edo smatrate Italijev ne dobi. Še danes živi furlanski jezik le kot narečje v kmečkih družinah, na kmečkih proščenjih in sejnih, narodni običaji in druge posebnosti pa kot etnografska in folkloristična atrakcija, ki naj privabljajo turje. Uradno furlansčina ni priznana niti v šolah niti drugod v javnem življenju. Na goriškem gradu, starem, lepem beneškem kastelu, se vije italijanska trobojica. Na tem gradu so ždeli v ječi tolminski puntarji, preden so jih obodili na smrt in na glavnem trgu, Travniku, obglavili in razčetverili. Gorica je bila tik pred prvo svetovno vojno že nad petdesetprocentno slovensko mestno. (Tako, kakor je bil takrat Trst največje slovensko mesto. Medtem ko je Ljubljana takrat štela največ 50.000 prebivalcev, je živel v Trstu po privatnih cenevih 70.000 ljudi slovenske manjšine.) Malo pred prvo svetovno vojno so bile v Gorici občinske volitve, pri katerih so dobili Slovenci in Italijani enako število odbornikov. Nemci pa enega. Ko so volili župana, je nemški odbornik oddal svoj glas italijanskemu kandidatu Bombiču. Ce bi

Na avtobusni postaji v Ptiju. V ozadju novi avtobusni vozni red ne bilo vojne, bi dobili Slovencem njih preveč ne zanima. Posedajo na terasi pred restavracijo in uživajo razen lepega razgleda na nekaj dobrate iz gostilniške kleti in kuhinje.

Moral poslušati fašistično divjanje. Zezel je, da ga pokopljajo na Skalnici. Tu je njegova grobna.

S prijateljem sva ostala na Skalnici ves dan in tam tudi prenočila. Gostišče je sicer skromno, pa cisto in ne predrago. Kakor sva zvedela, ga mislijo, preuređeni in modernizirati. K temu bi, seveda spadala tudi vzpenjača, ki so jo prvo leto po vojni demontirali, ker je bila deloma porušena. Izlet na Skalnico, ki bi imel te ugodnosti, bi privabil še več izletnikov.

Doživetje, ki ga nudi ta razgledna točka, je nekaj posebno lepo.

Zadnji slovenski nadškof goriške nadškofije, Sedej, ki so mu fašisti pisali na hišo razbojniške parole »Smrt Sedetu« in podobno, ni hotel, da bi se iz groba

V. K.

Nesreča ne počiva

V zadnjem času so se zdravili ali se še zdravijo v ptujski bolnišnici naslednji ponesrečenci: Petek Franc, Moškajnci 17 — nekdo pa je napadel in mu poškodoval glavo; Sanadin Stanko, Vars 11 — nekdo pa je napadel in mu poškodoval glavo; Kovacic Ana, Sp. Velovlak 9 — popekla se je z vrelo vodo po desni nogi; Mchocic Janez, Gabernik 15 — padel je in si poškodoval desno nogo; Kuce Marjan, Belski vrh 97 — popari se je z vrelo vodo po desni roki Belacič Vid, Slatina 74 — padel je in si poškodoval levo nogo; Lah Marija, Sodinci 36 — padla je in si poškodovala desno nogo; Toplak Matilda, Stogovec 4 — padla je s

podstrešja in si poškodovala hrbinco; Šumberger Andrej, Cirkulane 14 — vsekel se je s sekirov levo nogo; Svenšek Stefan, Kidričeve 60 — padel je s kolesa in si poškodoval desno nogo; Vrabič Anten, Vičava 21 — padel mu je sod na levo roko; Raši Franc, Podvinič 26 — priigranj si je poškodoval glavo in obe roki; Murko Avgustin, Goca 11 — nekdo ga je napadel in mu z nožem poškodoval rebra; Trstenjak Ana, Loperšice 26 — podola je in si poškodovala levo roko; Kolata Stefan, Ljubljana, Idrijska 5 — padel je z vleka in se poškodoval po telesu; Klimar Alojzija, Godemarci 49 — padla je in si poškodovala levo nogo.

Premlad samom prilec

Dne 5. 1. m. okrog poldneva so nedaleč od Slovenske Bistrike v smarji Črešnjevca odtekli revolverski streli. Socožil jih je učenec osmiletke, star 13 let, Lipovsek Tone iz Leskovca pri Slovenski Bistri.

Lipovsek Tone je bil v manjšem sovraštu s svojimi nekaterimi součenicami. Usodnega dne je že ves čas med poukom govoril, da bo tega dne nekje hudo pokalo. Grozil je celo, da se bo nad nekom močeval vendar vse to ni prišlo do ušes razrednika.

Otroci, radovedni kaj se bo dogajalo, so vse to morda celo nevede zamotčali.

Ko so se vračali od pouke, je Lipovsek Tone, ki se sicer vozi z cerkev in romarski običaji več-vlakom domov, sel tokrat pes z —

(Nadaljevanje na 6. strni)

I Z Ž E T A L

V ŽETALAH OKROG NOVOLETNE JELKE

Praznovanje novovetnih praznikov okrog Novovetne jelke je bilo v Žetalah prav prijetno presečenje za mladino in odrasle. V lepo okrašeni, bajno razsvetljeni in ozvočeni dvoranah je Prosvetno društvo Žetale pripravilo pestro prireditve s prevlaknima igrami, »Zlata gos« in »Krivoči dinar«, enodejanko »Tinček petelinček« in igrico »Novovetno darilo« ter simbolična pesnička. Ta spored je društvo trikrat ponovilo. Pri njem je aktivno sodelovalo 40 pionirjev in 4 odrasli, gledalcev pa je bilo okrog 500.

KINO, RADIO, TELEVIZIJA V ŽETALAH

Zadnji dan leta 1961 so preživeli Žetalčani na prijetni društveni zvezdi, ponosni na preteklo leto. Že koncem pomladi je v našem kraju prvič zasvetila električna luč. V jeseni je bil kralj večinoma elektrificiran. V Žetalah predel je prinesla elektrika nov duh. Iz mnogih hiš se oglaša radio Štirinajstdalno občine Žetale potuječi kino Delevske univerze Ptuj. Vse filmske predstave so dobro obiskane. Tudi televizor dobro služi namenu. Nabavilo ga je pravno društvo s pomočjo občin-

skoga ljudskega odbora Ptuj. Včasih se zbere pred njim do 50 ljudi. V preteklem letu so se največ zemali za televizijske odštevane »Sposnavaj svet in domovino in za Eichmanov proces.

VABIMO ŠE ZOBOZDRAVNIKA

Prebivalci Žetale so zelo zadovoljni z delom pomočne ambulante. Dvakrat tedensko prihaja zdravnik iz Ptuja. Prebivalci si želijo, da bi prihajal v Žetale tudi zobozdravnik. Dela mu ne bi umanjilo, pa čeprav bi same pulili kar ni več ozdravljivo. Našemu predelu bi tudi zelo koristila avtobusna zveza z Pogatcem.

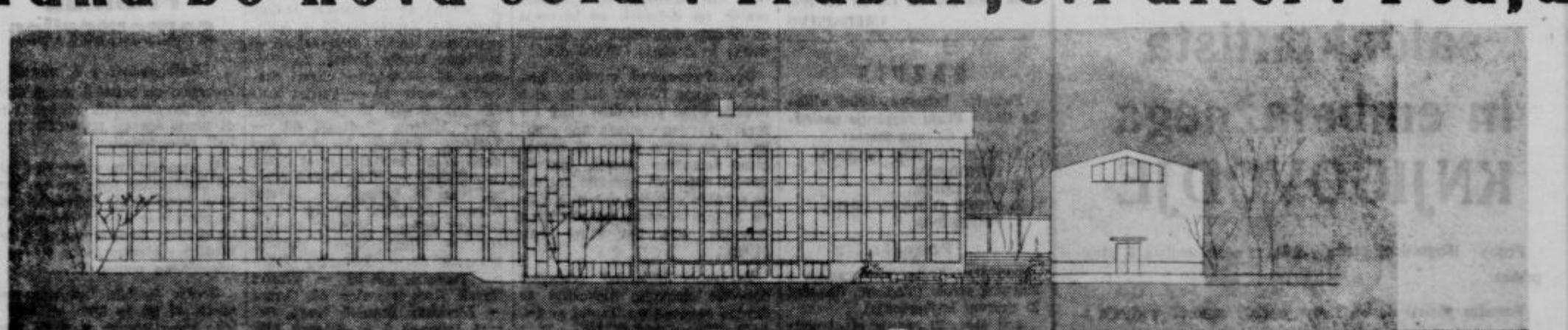
— rask

Hitro zadušen požar v Žetalah in preprečena velika materialna škoda

V nedeljo, 7. januarja 1962, je okoli 4. ure zjutraj na poslopju splošnega ljudskega premoženja izbruhnil požar. Zacetlo je goret v podstropnem stanovanju. Po klicih na pomoč so najprej pomagali bližnji sosedje ki so resevali premoženje stanovalcev. Kmalu so prispevali na pomoč gasilci iz Ptuja in tudi domači gasilci. Hitro so stopili v akcijo in zadušili požar, ki je ogrožal celo poslopje.

Z. B.

Taka bo nova šola v Trubarjevi ulici v Ptiju

Projekt nove osemletke ob Ljudskem vrhu pri Ptiju, ki ga je izdelal Mestni projektivni biro Ptuj. Ta šola bo od vseh šol v Ptiju in v ptujski občini na najlepšem mestu in bo imela 10 učilnic ter vse ostale potrebne prostore in sodobne šole. Stala bo brez opreme okrog 200 milijonov dinarjev. Predvidoma bo to ena izmed prvih zgradb, ki jo bo začel Ptuj graditi.

Ustvaritelji idejnega in glavnega projekta te šole so: Edo Toplak, direktor biroja, inž. Stefan Kotar, Ivan Krapec in inž. Franc Prelesnik.

Na sliki prednja stran bodoče nove šolske zgradbe pri Ljudskem vrhu pri Ptiju.

Objave in oglasi

Prodam

Motorno kolo MARS 150 m², brezhiben, prodam. Grajena 30 pri Ptiju.

Travnik dam v najem za mleko, na Rogoznici. Vprašajte v upravi.

Ugodno prodam lepe vprežne sani in dva kmečka voza po nizki cen. Zavernik, Ptuj, Murkova 1. Prodam 4.50 ha posestva s hišo, takoj vsejivo, Jurovci 30.

Prodam njivo na Hajdini v izmestju ca 78 a. Pavlinc Angel. Vprašajte v pisarni odvetnika Tobiase Ivana, Ptuj.

Sewiba

Upokojena učiteljica isče honorarno zaposlitve. Instruirta tudi nemščino in slovenčino. Ponočude pod Razvedrilo.

Honorarnega tajnika sprejme v Vrteck Breg.

Zgubljeno

Na Silvestrova na Bregu v dvojani SZDL zamenjen plastične barve menjajte za svojega temnorjavega, oziroma vprašajte v upravi Tehnika.

Prosim najditev denarnice z osebno izkaznico na ime Slatič Terezija iz Ptuja, da najdeno vme proti nagradi na navedeni naslov.

C ne stranke naprošam, naj neignejo prinešene predmete do 31. januarja 1962. Po tem roku smatram da niso več reflektanti. Korošec, vulkanizer.

Opozorjam Dokl Ivanko, da bom za vsako nadaljnjo ogovarjanje postopale sodni potom. Prosenjak Anica.

RAZPIS

Občinska zveza za telesno kulturo Ptuj, razpisuje naslednjo prosti honorarno delovno mesto

TEHNIČNEGA SEKRETARJA

Pogoji: znanje administracije, strojipisa in veselje do športa, po možnosti upokojenec, delovni čas popoldne v ponedeljek, sredo in petek.

Nastop takoj ali po dogovoru. Pismene prošnje sprejema Občinska zveza za telesno kulturo, Ptuj.

Vabilo

Mlade in odrasle ljubitelje belega športa obveščamo, da bo v primeru, da ne bo snežnih padavin, drsalnice v Ljudskem vrtu odprto od 14. januarja t. l. dalje.

RAZPIS

Gostinsko podjetje »HALOŠKI BISER« Ptuj potrebuje za občasno delo v svojih obratih večje število natakaric v starosti od 18 do 28 let. Interesentke naj pošljajo pismene prošnje na upravo podjetja do 20. januarja 1962.

Uprava

»PETOVIA« ALKOHOLNA INDUSTRIJA PTUJ

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih rezmerij razpisuje sledeči delovni mest:

saldakontista in embalažnega KNJIGOVODJE

Pogoji: Ekonomski srednjišola, za saldakontista 3 letna praksa.

Ponudbe poslati do 20. januarja 1962 upravi podjetja s priloženim življenjepisom.

RAZGLAS

Oddelek za finance Občinskega ljudskega odbora Ptuj, po 2. točki 86. člena Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odbovorov in njihovih organov (Uradni list FLRJ, štev. 52/57) razpisuje je.

JAVNO LICITACIJO

za prodajo naslednjih stanovanjskih hiš:

Gradišče št. 53, Gajevci št. 45, Medvece št. 23, Ptuj, Grajska ulica št. 3, Ptuj, Prešernova ulica št. 36 in Malš Okič št. 17, last splošnega ljudskega premoženja, ki bo v četrtek dne 18. jan. 1962 z začetkom ob 9. uri na Občinskem ljudskem odboru Ptuj, sobe št. 17/1.

Interesenti morajo pred začetkom licitacije položiti kavcijo v znesku 10 % izključne cene zgradbe neposredno komisiji v gotovini ali potom hranilne knjižice.

Domici zgradbe izvrši komisija v roku treh dni po sprejemu ponudbe, najboljšemu ponudniku na podlagi stavjene ponudbe.

Interesenti, ki žele vložiti pismene ponudbe pred gornjim naročkom, opozarjam, da jih bo komisija upoštevala le, če jih bodo interesenti stavili še ustremno na naročnik.

Številka: 04/2-33-19/11-61

Datum: 3. januarja 1962

Oddelek za finance
Obč. Ptuj

OBVESTILO

Vsi, ki želijo dokončati osnovno šolo, se lahko vpisajo v oddelki za odrašle pri osnovni šoli »Toneta Žnidariča« v Ptaju do 25. januarja t. l. vsak dan od 8 do 12. ure.

Solski upravitelj
Šepc Kristina I. r.

Oglas

Upravni odbor kmetijske zadruge Hajdina razpisuje delovno mesto vodje strojnega parka in vodja strojne dejavnice.

Pogoji: strojni klučevničar, mehanik ali kovač, ki ima zanimanje za strojno uslužbo pri KZ.

Plača na podlagi ekonomskih efektov v okviru Pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.

Nastop službe lahko takoj ali po dogovoru.

Zahvala

Vsem, ki so spremili na zadnji poti našega dragrega očeta

FRANCA MARINIČA

in so z nami sočustovali ter poklonili vence, se najprisrenej zahvaljujemo.

Posebej se zahvaljujemo kolektivu pošte Ptuj, sostenovalcem, Društvu upokojencev in g. Prosto za gospodino.

Zahvaljuj: hčerki Glavnik
Marija in Urban Ivana z družinama

Obširen program Partizana Ptuj

V ponedeljek, 8. januarja t. l., so se zbrali pripadniki ptujskega Partizana na svoji letni skupnosti, da bi pregledali opravljeni deli in si postavili smernice za novo.

Iz poročil uprave je bilo razvidno, da so več oddelki predno vadiči. Redno jih vadi okrog 300, nekaj manj jih je podpornih članov, klub temu pa je bilo lani zbiranih nad 50.000 dinarjev kot članarin. To je gotovo primeren način za zbiranje sredstev za telesno vgozo v slabše razvitih občinah.

Društvo je lani sodelovalo na vseh lokalnih in občinskih prireditvah, ki so bile v znamenuju 20-letnico vstaje. Društvo ima največ težav zaradi pomanjkanja prostorov. Telovadci se stiskajo v treh telovadilih, kar ne prispeva k razvoju društva. Društvo si sicer urejuje letno telovadische v Ljudskem vrtu, ki pa zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ni docela dokončano. Občinski ljudski odbor je imel lani raguvanje in je dodelil nekaj sredstev za ureditev tega igrišča.

Interesenti morajo pred začetkom licitacije položiti kavcijo v znesku 10 % izključne cene zgradbe neposredno komisiji v gotovini ali potom hranilne knjižice.

Društvo je lani sodelovalo na vseh lokalnih in občinskih prireditvah, ki so bile v znamenuju 20-letnico vstaje. Društvo ima največ težav zaradi pomanjkanja prostorov. Telovadci se stiskajo v treh telovadilih, kar ne prispeva k razvoju društva. Društvo si sicer urejuje letno telovadische v Ljudskem vrtu, ki pa zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ni docela dokončano. Občinski ljudski odbor je imel lani raguvanje in je dodelil nekaj sredstev za ureditev tega igrišča.

Iz poročil društvenih opravnikov je bilo razvidno, da je društvo vključil težavam zaključilo leto

7. januarja t. l. so zbrali člani markovskega Partizana v telovadnem domu, kjer na stenskih skicah ni več prostora za razne diplome in priznanja, ki si jih je pridobilo društvo v času večletnega obstoja.

Iz poročil društvenih opravnikov je bilo razvidno, da je društvo vključil težavam zaključilo leto

7. januarja t. l. so zbrali člani markovskega Partizana v telovadnem domu, kjer na stenskih skicah ni več prostora za razne diplome in priznanja, ki si jih je pridobilo društvo v času večletnega obstoja.

Nastopu je sledila obdaritev, nakar so se zbrali vsi v telovadnici ter na filmskem platu spremali »Tek ob žici okupirane Ljubljane« predsednju »Gimnastičarom« v Zagrebu in ostale sredstvenosti.

Proslava, čeprav skromna po sporednu, a bogata po volji in ljubezni, ki jo gojijo predstniki in odborniki društva »Partizan« do vzgoje naše mladine v duhu socialističnih in naprednih idej, je dosegla svoj namen. Manjši so se moralni čim prej posloviti, docim so mladinci ter mladinke ob prijetnih zvokih raja pozno v noč v upanju in z željo, da bi bilo leto 1962 srečno in uspešno za njih, da uspehe TVD »Partizana« Ptuj in celotno našo socialistično skupnost, ki nosi zastavo boja za mir, kar je bila največja želja čestitki ne samo nas Jugoslovjan, temveč vsega naprednega in posvetnega človeštva.

OP

materijalnega knjigovodje

Pogoji: srednja ekonomsko šola z položenim strokovnim izpitom in 3-letno praks.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Pismene ponudbe je poslati do 20. januarja 1962. sekretariatu tovarne.

RAZPIS

Uredništvo Katedre mariborskih študentov razpisuje natečaj zabavnih melodij. Skladbe bodo javno izvajane konec meseca marca 1962. Najboljše popevke bodo nagradjene (in tudi teksti).

Pravico sodelovanja imajo vsi mariborski komponisti, še posebej pa so vabjeni študentje mariborskih višjih šol in Mariborčani, ki studirajo v Ljubljani. Skladba (dosej neizvajana) mora biti opredeljena z melodijo, podpisano harmonijo, vpisan tekst in na dodatnem priloženem listku tekst. Natečaj bo anonimen. Vsaka skladba naj bo opredeljena z šifro; v posebni kuverti naj bo pa šifra in točno naslov skladatelja.

Vse izbrane skladbe bodo izvajane dvakrat. Pevca bosta spremila revijski in mali plesni ansambel. Žirijo izbere uredništvo KATEDRE.

Skladbe morajo biti oddane najkasneje do 1. februarja 1962, in sicer na naslov: Uredništvo »Katedre«, Maribor, Gregorčičeva 30, telefon 35-96, vsak delavnik od 12. do 14. ure.

UREĐNISTVO

Podjetje Pekarne - Mlini »Vinko Reš« v Ptaju razpisuje naslednja prsta delovna mesta:

1. KNJIGOVODJA OSOBNIH DOHODKOV,

2. FAKTURIST,

3. SOFER D KATEGORIJE,

4. PROMETNIK.

Pogoji:

pod štev. 1: večletna praksa v finančni stroki (blagovni, finančni in mezdni knjigovodja),

pod štev. 2: znanje strojepisa in večletna praksa v pisarniških poslohi,

pod štev. 3: 5-letna praksa v avtomobilski službi.

uprave za dohodke Franc Voda I. r.

Novembra 1962.

Prejemnik:

Uradni list FLRJ štev. 24/60.

Zavezanci davka od osebnega dohodka dvignejo tiskovine za davčno napoved pri Upravi za dohodke Ptuj v sobi št. 7/1.

Sef

uprave za dohodke Franc Voda I. r.

Novembra 1962.

Prejemnik:

Uradni list FLRJ štev. 24/60.

Zavezanci davka od osebnega dohodka dvignejo tiskovine za davčno napoved pri Upravi za dohodke Ptuj v sobi št. 7/1.

Sef

uprave za dohodke Franc Voda I. r.

Novembra 1962.

Prejemnik:

Uradni list FLRJ štev. 24/60.

Zavezanci davka od osebnega dohodka dvignejo tiskovine za davčno napoved pri Upravi za dohodke Ptuj v sobi št. 7/1.

Sef

uprave za dohodke Franc Voda I. r.

Novembra 1962.

Prejemnik:

Uradni list FLRJ štev. 24/60.

Zavezanci davka od osebnega dohodka dvignejo tiskovine za davčno napoved pri Upravi za dohodke Ptuj v sobi št. 7/1.